

Josip Korban:

Kralja sta razveselila

»Kaj ti dam, da boš pazil na mojo živino?« se je okrenil k suhljatemu, ble. dičastemu Andrejčku, ki poleg njega strmi v odprto knjigo, ne da bi kdaj obrnil list. Tako, da je videti, kakor da fantiček spi z odprtimi očmi.

Andrejček se je lepo pretegnil, ne da je odrezal Andrejček.

»Tvoje orglice so mi všeč.«

»Verjamem,« se je zarežal Marcek. »Meni tudi. Ampak, da bi ti jih kar takole za vsako malenkost prepustil, na to nikar ne misli.«

»Potem pa le sam glej na živino!« se je odrezal Andrejček.

Marcek si je podložil roke pod glavo. Pogled mu obvisi na ogromnem oblaku, ki je — nalik velikanski črni pošasti — počasi priplul iznad sivkasto modrih gor na daljnem obzorju. Nemirne misli se trdovratno vračajo k Matildi.

Kakšna irhovina ta le Andrejček, v primerjavi z njo, z ubogo cigansko deklco! je pomislil. In taki so vsi drugi, ki tukaj tlačijo zemljo. Kaj daš? Kaj plačaš? Vsako najmanjšo uslugo mo-

raš bogato nagraditi. Zastonj ti nihče niti z mezincem ne migne. Kje je pravo tovarištvo? Kje požrtvovalno prijateljstvo? Od ciganov, ki jih prezirajo in se tako visoko povzdigujejo nad njimi, ti domišljavi pobiči, bi se marsikaj dobrega lahko naučili. Kako je Matilda prijazna in ustrezljiva! Koliko pustih nalog mu je že bila napisala, ne da bi zahtevala najmanjšega plačila. To je prijateljstvo, da se reče! Kar hudo mu je, da je že pred tremi tedni dopolnil štirinajsto leto. Kdo jo bo odslej branil pred nagaživimi sošolci in součenkami? O, koliko krat je bilo potrebno tega ali onega nabunkat, ker revici niso dali miru. »Ciganka, pijanka!« so klicali in lučali kamenje za njo, dokler ni on posegel vmes. Potem je bil mir. Vse se je balo Markca, ker so vedeli, da je močan in ne pozna šale. Ej, telovadba je res nekaj vredna! Človek dobi mišice, da bi se šel z medvedom metat.

Nekaj trdega je otipal v žepu. Orglice! Počasi, nekako ceremonijalno jih je izvilkel in zaigral poskočno polko.

Jagode pojo! Dve, tri skledice jih je bil nabral v jasi na Medvedovem hribu in jih nesel v zdravilišče. Skoraj stepi so se zanje tam, tisti bogati ljudje. Potem je pa še ded priložil k izkupičku nekaj dinarčkov in mu na sejmu kupil to prelepo bleščečo stvarico. Da, da, jagode pojo! Škoda, da jih je tako hitro zmanjkalo! Na lahek način bi si človek zaslužil imetje in nekega lepega dne bi na paši zapel kaksifon, ali kako se že imezuje tista lepa trobenta, ki jo tako miho zavija pri zdraviliški godbi. To bi ga gledali ti neumni pastirčki, ki jagode raje v sladkorčke izpreminjajo in — kar je še bolj nespametno — v dim. Kaj ima človek od pojeđenih bonbonov, čokolade in cigaret? Same težave. V železcu in v glavi. Orglice in kaksifona pa ne moreš pojesti. Sleherni dan imaš ž njima veselje.

Andrejček je od strani ošinił tovariša.

»Mi jih pa samo posodi za današnji dan. Potem si radi živine lahko brez skrbi. Bom že pazil na njo.«

»Velja!« je brez pomišljanja vzkliknil Markec. Ob dlani si je tistakrat vlagol iz orglice in jih podal osrečenemu Andrejčku.

»Samo glej, da jih ne oglušiš!«

Kakor zmagovalec pri brzotoku, jo je ubral po rumeni solnčni ravnini . . .

Že od daleč zasliši tisti lepi glasek, ki mu je že tolikokrat razveselil dušo. Kako srečni so cigani! Kakor ptički žive. V petju in godbi. Ženskam je dal Bog pevsko grlo, moškim muzikalne prete in strune. Kadar pojo in igrajo, se mu zdi, da so se odprle nebeške duri. Tako so mu všeč ti koncerti, da bi jo kar s cigani potegnil v širni svet. Na konec sveta bi šel — za Matildino pesmijo.

Pred šotorom sedi Matilda in lupi krompir. Njen oče ne daleč stran popravi dežnike.

»Markec, ti si?« se je razveselil stari cigan. »Dal ti Bog zdravja in mošnjo cekinov, ravno prav si došel! Saj boš spreminjal mojega otroka na Medvedov hrib?«

Markec se je ozrl proti pošasti na nebu. Do polovice je že segala in zagrnila žarečo solnčno ploščo.

»Danes bo še deževalo?« je odgovoril.

»Dežja se bojiš?« se je zasmel stari

rec. »Kakšen junak si pa!«

Markca je obšla čudna rdečica.

»Ne pravim radi sebe. Meni se poleja še celo dobro zdi, ako me kdaj ploha prav pošteno opere.«

»E, za Matildo se ne boj. Ni iz sladkorja in tudi ne iz soli. Vsega slabega smo navajeni cigani.«

Odložil je nerodni polomljeni dežnik in segel v žep. »O, dostikrat nam je presneto slaba predla. Želodec je nagačal in terjel svoj delež, pa ga nismo mogli poblašiti. V raztrganih cunjah smo hodili po zasneženi ravnini, za ozeblim palcem, ki je kukal iz čevljev in nam kazal smer. Boga mi, to so bili grozni časi! A sedaj poslušaj, dragec, kaj ti bo povedal stari cigan: Ti grozni, hudi časi so odšli v neznane dalje in se nikdar več ne vrnejo. Ti, ki prihajajo, so prijazni, dobri in lepi.«

Pomolčal je za nekaj trenutkov in razgrnil popisani papir pred začudenim Markcem.

»Poznaš Henrika, vitkega mojega sokoliča? Seveda, kako bi ga poznal? Pred petnajstimi leti je bil zapustil naše šume. Z mojimi brati in sestro je šel za srečo v širni svet. In jo je tudi dohitel in zagrabil z obema rokama. Lep dečko! Krasen cigan! Divota ga je bilo gledati in poslušati, kadar mu je plesal lok po strunah. Pa ga je videla in slišala v Beču imenitna ženska, bogata vdovica in hotelirka. Pa je dejala mojemu sokoliču: Dečko, znaj, da mi je žalostno srce! Ali bi ga hotel razveseliti z veselo pesmijo na violini? Pa kako, da ne bi hotel? Namazal si je sinko s kolofonijo lok in so mu zapele strune, da je od veselja vriskala vsa kavarna. Bogata vdovica je pa rekla Henrik: Bodi moj zakonski mož, da mi boš do hladnega groba sviral tako vesele in poskočne!«

»In kaj je odgovoril Henrik? Je privolil?«

»Privolil. Kako, da ne bi? Dobro srce ima dečko, vdovica pa hotel. Tri dni je trajala svatba, tri dni je svirala ciganska godba. Četrty dan mi je že pisal dobri, zlati sinko, hotelir, da mi kupi posestvo tu na Dobravi. Čemu mi bo posestvo? Ne znamo orati, ne znamo sejati. Napisali smo pismo in ga poslali v Beč: Kupi nam vrtiljak — ringlšpil. Saperlot, das ringlšpil is grose hec

und koost niht fil! Prepričan sem, da bo gospod hotelir ustregel. Potem lahko nastopiš službo pri nas. Zdi se mi, da imaš posluh?»

»Imam, imam,« je Markec hitel pri-trjevati.

»Izborni! Napravili te bomo za kapelnika: Pri vrtljaku boš vrtel lajno. Pa še nekaj važnega je pisal sinko. V jeseni, ko bo orumenelo listje, pride z gospo soprogo na obisk. Prišla bosta dva, odhajali bodo trije

»Kako... trije?»

»Matilda, srečno naše dete, pojoc ž njima.«

Markcu je zatrepetalo srce.

»Oče Hodorovič nikar! Na Matilda ne bo srečna!«

»I, pa kako, da ne bi bila?« se je začudil stari cigan.

»Kaj naj počne med tujci, ko njihovega jezika ne zna?«

»E, brate, ni trde glave naša Matilda. Naučila se bo.«

»Kako bo mogla živeti brez naših zelenih šum in trat, brez naše lepe reke?«

»Ej, tudi tam v Avstriji so šume. Seveda, ne sredi mesta. In tudi reko imajo, krasno, široko reko z velikimi lad-jami in parobrodi.«

Ves skrušen in potr, se je Markec ozrl na Matildo.

»Kaj pa ti praviš, Matilda?«

Deklica je povesila oči.

»Kakor bodo oče hote!«

Cigan si je zadovoljno zavmajal sate, že močno osivele brki.

»Tako je! Pametno si povedala, dekllica moja. Otac najbolje ve, kaj ti bo srečo.«

Matilda je vstala in stresla ostali rompir iz košare.

»Tukaj le bo pa počival naš kužek, to ga bova nesla z Medvedovega hri-a.«

»Po psička si namenjena?« je vpra-l Markec.

Deklica je pokimala in uprla vanj oje velike, lepe črne oči.

Pojdeš?»

Pojdem,« je moško odgovoril.

— 6 —

Volga in naporna je bila pot navzgor strmimi. Neusmiljeno je žgalo solnce razpoke nagrmdenih oblakov. No- en listič ni zatrepetal, nobena bilka se ni zganila.

Prav zadovoljna sta bila oba, ko sta končno vendar le sedela pod košato hruško in zajemala kislo mleko iz veli-ke sklede.

Na obzorju so se kopičili čedalje več-ji in čedalje bolj črni oblaki. Prezgod-nje temne sence so padle na visoki Medvedov hrib.

S skrbnim obrazom je Medvedov oče motril zastrto nebo. »Otroka, mokra bo- sta« je dejal. Prislonil je lestvico k sta-remu, razpokanemu deblu in pomignil fantu. Kakor kuna zlatica, je splezal Markec v vrh in ko je potresel, se je na zeleno trato usula rumena toča. Hiteč so pobirati sladki, sočni sad in ga spu-ščali v Matildino culo, ki si jo je bila v naglic napravila iz svoje velike, rdeče rute.

Na dišečem senu v košari je ležal in dremal kužek. Kakor jagnje, je bil ves snežno bel, le na desnem uhlju ga je krasila rumena lisa.

»Bodi Bobi!« ga je bil krstil Markec, še preden so ga položili v košaro. Še enkrat so dali mleka prijazni živalci po-tem sta pa mlada človeka ubrala pot nezaaj v dolino. Markec je nesel košaro, Matilda culo.

»Le naglo stopita, da vaju ne prehití nevihta, je klical za njima skrbni go-spodar Medvedovega hriba.

Ko sta prišla do spodnjega laza, se je sprožil prvi grom. Kakor da se podi-ra nebesni obok, je zabobnelo v višavi nad njima. V lahnem telu sta dosegla gozd. Matildi se je stisnilo srce, ko sta stopila v tajinstveni somrak, ki je ob- jemal visoka, kakor sveča ravna debela starih smrek, podobna marmornatim stebrom grških svetišč. Komaj sta še razločila posamezne zelene kroge nad sabo. Strahoten šum pretrga zdajci sve-to tišino. Zapiskalo je in zahreščalo v visokih vrhovih, kakor da so prloma-stile strašne nevidne ptice-ujede, ki bo-do s svojo težo polomile vse veje. Hla-den piš dihne mlademu paru na razgre-to čelo.

V razburkani somrak zelenega svetil-šča plane žarka luč, da jima vzame vid. Grozovit tresk jima udari na uho. In že je začelo pokati po vejevju, kakor da nevidne roke orehe sipljejo nanje. Z grozo zapazita, kako odskakujejo od tal debele, bele »frnikule«.

(Dalje prihodnjé)

Dragi Jutrovčki!

Danes nadaljujemo z objavo imen tistih, ki so pravilno rešili razpisano velikonočno nalogo in ki pridejo po tem takem pri žrebanju za nagrade v poštah:

Deržaj Boris, dijak II. drž. real. gimn. v Ljubljani, Tatjana Brus, uč. IV. b razr. pri Sv. Jakobu v Ljubljani, Jože F. Bedina, dijak II. razr. m. šole na Prulah v Ljubljani, Feliks Kupljen, uč. II. a razr. mešč. šole v Ljutomeru, Hlebec Ladislav, dijak III. drž. real. gimn. v Ljubljani, Joža Bohinjec, dijak v Ljubljani, Pilih Dušan, uč. IV. razr. v Dobu pri Domžalah, Brili Mila, dijakinja III. razr. mešč. šole v Rajhenburgu, Komatar Nuška, uč. IV. r. v Škofji Loki, Ipavec Velena, uč. IV. razr. v Krškem ob Savi, Ivan Volk, dijak III. c razr. drž. real. gimn. v Celju, Flakus Sonja, dijakinja v Rušah pri Mariboru, Lakovnik Mija, uč. III. razr. v Prevaljah, Olga Štravs, uč. V. razr. Ravne—Guštanj, Marjan Horvatec, uč. I. a razr. mešč. šole v Zg. Šiški, Cerar Vladimir, uč. v Ljubljani, Merhar Roman, dijak III. a razr. v Novem mestu, Hrašovec Marta, dijakinja šmarje pri Jelšah, Ažman Viktor, uč. IV. a razr. na Viču pri Ljubljani, Jožica Majaron, uč. II. a razr. gimn. na Liceju v Ljubljani, Hrašovec Marija, dijakinja šmarje pri Jelšah, Brišnik Ljubica, uč. II. a r. II. dekl. mešč. šole v Ljubljani, Marica Holobar, uč. IV. razr. v Petrovčah.

Štalekar Herman, dijak II. b razr. real. gimn. v Kranju, Marjan Horvat, uč. I. a razr. mešč. šole v Ljutomeru, Gamze Rošanda, uč. IV. b razr. v Ljubljani, Ivo Razboršek, dijak v Trzinu, Vrečko Vladimir, uč. I. razr. mešč. šole v Celju, Uršič Mira, dijakinja II. a razr. gimn. v Ptuj, Genovefa Müller, dijakinja IV. razr. v Zagrebu, Ana Štrukelj, uč. na Bledu, Maja Lovšin, uč. III. razr. v Ribnici na Dolenjskem, Darinka, Uroš in Bojan Lubej, dijaki in dijakinja v Ljubljani, Drnovšek Miran, dijak v Ljubljani, Rihtar Božena, uč. I. a razr. drž. real. gimn. v Celju, Menasze Lucijan Ado, dijak I. razr. gimn. v Ljubljani, Pretnar Leopold, uč. II. a razr. real. gimn. v Kranju, Jelena Kovačič, uč. IV.

razr. p. Kneževi — Vinogradi Dunavska b., Lavtizar Stanko, uč. II. d razr. klas. gimn. v Ljubljani, Vodopivec Vlado, dijak IV. d razr. gimn. v Mariboru, Turk Drago, uč. III. razr. v Novem mestu, Erjavec Vojao, uč. V. a razr. na Viču pri Ljubljani, Dušan Pavletič Nova vas pri Rakecu, Pogelšek Lidija, uč. IV. razr. real. gimn. Dol pri Hrastniku, Viasta Zešlin, uč. III. c razr. gimn. v Kranju, Mazi Lojze, dijak Primskovo pri Kranju, Pepica Potočnik, uč. V. b r. Loke 431 Trboviše, Anica Milavec, Ljubljana, Bele Slavica, dijakinja III. razr. gimn. v St. Vidu nad Ljubljano, Herbst Pavel, uč. I. razr. I. dr. real. gimn. v Ljubljani, Bogdan Ferjančič, dijak v Ljubljani, Irena Ferjančič, uč. II. razr. vadnice v Ljubljani, Ksenija Sadnik, uč. v St. Pavlu pri Preboldu, Igor Kostjukovski, uč. II. razr. v Crnomlju, Gustelj Zadnik, uč. v Ljubljani, Milena Skrem, dijakinja III. razr. klas. gimn. v Ljubljani, Majda Marčič, dijakinja v Ljubljani, Ravnikar Zvonko, uč. III. razr. v Trbovljah I. Retje, Dušan Cener, uč. II. razr. v Mariboru, Božo in Marko Račič, dijaka v Rožni dolini — Ljubljana, Šenica Nada, uč. II. b razr. mešč. šole v Mariboru, Tatjana Gričar, uč. III. razr. Čurug — Dunavska b., Kabaj Vlasta, dijakinja III. razr. II. drž. real. gimn. v Ljubljani, Dragica Vendramin, dijakinja III. razr. gimn. v Mariboru, Marica Grosek, uč. dekl. višje nar. šole v Slovenskih Konjicah, Musinka in Slavko Stalowsky, uč. v Ljubljani, Aleš Alojz, Bl. Dobrava 43, Štravs Ljuban, uč. II. razr. mešč. šole v Celju, Marica Holobar, uč. IV. b razr. v Petrovčah, Mara Stojkovič, dijakinja klas. gimn. v Ljubljani, Boris Vedlin, uč. V. razr. v Slov. Konjicah.

Prvič na morju

Morje je glavni zaklad vsake države, zato ga tudi le-ta spoštuje in pošlaga vso pažnjo na to, da se na morje gleda kot na nekaj biser, največji in najdragocenejši biser, ki diči krono države. Tudi nam Jugoslovanom je naš Jadran največja dragotina in stražarji imajo častno nalogo, da ga čuvajo; čuvajo ga kakor punčico v svojem očesu. Vsak zaveden Jugoslovan je ponosen na svoje morje, na svoj sinji Jadran in mislim, da si tudi vsak želi videti ga vsaj enkrat in preživeti vsaj nekaj lepih dni ob njegovi obali.

Prav taka želja je tudi mene že dolgo navdajala. Hotela sem videti ta lepi Jadran, hrepenela sem po njegovih čarih že takrat, ko sem bila še čisto majhna. In hvala Bogu, ta želja se mi je kmalu izpolnila.

Ko sem dovršila tretji razred osnovne šole in sem polna veselja in upov, da mogoče pojdem na počitnice k morju, prinesla domov odlično spričevalo, mi je to oče res obljubil. Na morje torej! S kolonijo na morje! Ne morem popisati, kako težko sem čakala tega velikega trenutka, ko se popeljem na sončno obal Jadrana! Niti spati nisem mogla več mirno. Ponoči sem se večkrat zbudila in sanjalarila ter si že v domišljiji predstavljala, kako bo vse lepo.

In končno je vendar nastopil oni srečni trenutek mojega odhoda. Šla sem z »Jutrovčki« v Martinščko. Voda je med vso mladino dobro znana »Stric Matic«, gospod Prunk. Lica so mi žarela od radosti in komaj sem že čakala odhoda. Vlak je zapiskal, izpuhnil ogromne oblake dima, kolesa so se zavrtela — še en poljub sem vrgla svojem — in že sem se odpehla v obljubljeno deželo.

Voznja je bila izredno dolga. Mogoče se mi je zdela še daljša, kakor je bila v resnici, saj to je bilo obnem moje prvo daljše potovanje, in saj sem že tako težko pričakovala trenutka, ko zagledam morje. Ponoči niti spati nisem mogla, čeprav sem se vozila zelo udobno. Neznansko sem bila nestrpna. Pa ne samo jaz: oh ne! Vse moje prijateljice v oddelku so bile enako nervozne. Vse so si ravnokar

želele videti morje in kopati se že enkrat v njem.

Vendar se je začelo daniti. »Stric Matic« nam je bil obljubil prejšnji večer, da nas bo zjutraj poklical in nam bo pokazal morje. No, to ni bilo potrebno, kajti vseh šest glav — kolikor nas je pač bilo v oddelku — se je že stikalo pri oknu in zrl z vedrimi, velikimi in radovednimi očmi v daljavo. Ena izmed mojih sopotnic, ki je bila najbolj zaspana in zato najmanj radovedna, se je oglasila: »Kaj vendar gledate tako radovedno! saj imate še četrte ure časa! Sinoči je rekel »Stric Matic«, da bomo zagledale morje šele ob šestih.«

Dasiravno smo imele še skoraj pol ure časa, smo vendar še vedno napenjale svoje trudne in zaspane oči, češ, morda pa se nam morje kaj prej pokaže, kakor je bil napovedal bradati »Stric Matic«. Toda ne, morje smo zagledale še kasneje. Naša nestrpnost in radovednost se je še povečala, ko smo bile opazile v daljavi nekaj belega. Nam se je ta bela lisa videla povsem drugačna. V njej smo že videle vse žarke vzhajajočega sonca, čeprav to še ni bilo morje, temveč le siva megla nad njim. Polne radosti, da smo uzrle tisto, kar smo si tako želele, smo vse hkrati zavpile: »Morje! Dobri »Stric Matic«, ki je ravnokar stopil v naš oddelok, se nam je dobrodušno nasmehnil in pomignil s svojo dolgo brado. — Čakale smo s svojim »stricem« v sredini, čakale smo, da se nam vendar pokaže morje.

Kmalu so se meglice nad morjem porazgubile in pred našimi očmi se je v daljavi zablestel srebrni pas morske gladine, prelivajoč se v tisočerihih barvah vzhajajočega sonca: »Jadran! naš morje!« Ta pogled je napravil nametis, ki ga ne pozabim nikoli. Prvič v svojem življenju sem v resnici videla naše morje, svoje morje. Srce mi je bilo od radosti in razburjenja. Misli sem, da mi bo počilo od samega veselja. In še nekaj sem začutila v sebi. Postala sem ponosna, da sem tudi jaz čuvarica tega jugoslovenskega bisera. Komaj sem čakala, da dospem na Su-

šak, odkoder bi se peljala že po morju, po tem srčno zaželenem morju v Martinščico.

Vlak se je ustavil in kmalu nato sem se že peljala z motorko na svoj za en mesec novi dom ob morju. Vso vožnjo sem bila zamaknjena le v lepo sinjino morja in v njegove globine. Svojo roko sem držala ves čas v morju, da sem lahko občutila njegov prijetni hlad.

Prvo opravilo, ko sem bila prišla v Martinščico, je bilo kopanje. Niti utrujena nisem bila od dolge vožnje; le neizmerno sem hrepenela stopiti že skoraj v vodo in okusiti, če je res slana, da se prepričam, ali je sploh resnica, ali je dolg, mikaven sen. Skočiti po dolgi, utrudljivi vožnji in v tihi neizmerni vročini v vodo, ah kaj v vodo, v morje, v pravo slano morje, je bil res užitek! Človek se čuti povsem prerojenega. Da bi smelo biti tako, kakor sem si sama želela, bi ostala menda v morju ves dan, a morala sem tudi na sonce. Bila sem jezna in obenem užaljena, da me ne puste v morju, po katerem sem že toliko časa hrepenela. Pa tudi sonce je bilo ob obali vse drugačno, vse toplejše, vse lepše, vse prijetnejše, ko ob bregu kake Sase ali Krke, kjer sem se kopala prejšnja leta.

Odslej sem bila menda sploh več v vodi ko na suhem. Niti ob deževnih ali vetrovnih dneh nisem mogla biti mirna. Vedna sem gledala skozi okno velike valove, ki so se zaganjali ob obal in bučali svojo večno, mogočno pesem. Dotlej si niti predstavljati nisem mogla, kako se prijetna tišina spremeni v besen morski vihar. — Često sem stala ob obali na visoki skali in od tamkaj opazovala, kako se mogočen val, ki bi mogel odnesti celo mene, brez vsakršne težave približuje skalnim čerem, se tam z vso silo zaleti vanje in nato se še prej tak orjak, razleti v milijone kristalov, v biljone nežnih kapljic, ki zlete visoko v zrak, da oškrope celo mene. A že zopet pri drevi nov val, in zopet drug in zopet drug ...

Že takoj prve dni sem si dejala: trideset dolgih dni bom gledala krasoto morja, trideset dni se bom mogla kopati v morju in se voziti po njem, tridesetkrat bom videla biserno

prelivajočo se gladino ob sončnem vzhodu in zahodu in radovala sem se, da bo to dolgo, dolgo. Saj sem že vedela, koliko je trideset dni. V šoli je bila to cela večnost. Mislila sem si, tudi tu bo en mesec dolg, dolg, in mogla se bom navžiti vseh krasot ob morju, a motila sem se. Ljubi mesec ob morju, ki sem hrepenela po njem že vse prejšnje šolsko leto, je švignil mimo mene, kakor švigne mimo naše zemlje komet, pustivši za seboj dolgo, svetlikajočo se progo. Tudi za mojimi počitnicami v Martinščici je ostala dolga svetla črta, ki se še danes ni izbrisala. Ostali so mi sladki spomini, ki mi nikdar ne izginejo.

Moja edina želja je bila odslej, da se še kdaj zasveti pred mojimi očmi tak komet vsaj za en mesec, ker sem šele sedaj vedela, kaj so počitnice ob morju. Ob obali našega Jadrana resnično pozabiš na vse gorje, na šolo z vsemi njenimi skrbmi in se zopet zdrav in ves prenovljen vrneš domov. Morje ti s svojim tajinstvenim šumljanjem ali pa z orjaškim bučanjem prežene vse zle misli in ti se tiho pogovarjaš s svojim morjem, s svojim globokim, sinjim prijateljem: »Ti si moj zaklad, ti moj biser! Poj še nadalje svojo večno pesem, buči in rozni! Vedno ti ostanem zvesta stražarka, saj zaslužiš stokrat, tisočkrat!«

*Lidija Müller, dijakinja VI. razr.
ženske realne gimnazije v Ljubljani.*

Listnica uredništva

Uganke in križanke iz zadnjih števil so pravilno rešili:

Vrečko Vladimír, uč. I. razr. mešč. šole v Celju, Dragica Vendramin, dijakinja III. razr. real. gimn. Laporje pri Slov. Bistrici, Zadnik Gustelj, dijak v Ljubljani, Uršič Mára, uč. II. a. razr. gimn. v Ptuj. Dušan Pavletič, dijak Nova vas pri Rakeku, Marjan Kovač, uč. II. razr. real. gimn. v Herceg Novem, Mlinar Lavoslav, dijak v Ljubljani. Tonček in Breda Thurnher, uč. III in IV. razr. v Višnji gori, Bržič Alfonz, dijak v Celju.

Imena tistih, ki bodo izžrebani za nagrado objavimo v prihodnji številki. V prihodnji številki razpišemo tudi nov zanimiv natečaj!

JUTROVČKI PIŠEJO

Moja vožnja s čolničkom. Že več let stanujemo ob deroči Dravi. Blizu teče potok, ki se izliva v njo. Ko sem bil star štiri leta, sem doživel nekaj smešnega. V potoku je bil čolniček, ki mu pravimo lastovica. Jaz in moj prijatelj lvek greva v njo. Obadva bi bila rada veslala. Najprej sva se začela prepirati, a nazadnje sva se slopla. Hotel sem udariti prijatelja z veslom. Zamahnil sem, kar se mi je dalo. On se je umaknil in jaz sem udaril po čolnu. Ker sem se preveč nagnil, sem padel v vodo. To me je jezilo; prijel sem lastovico in jo prevrgel. Meni ni bilo nič, ker sem imel kopalne hlače. Le prijatelju je slaba predla, ker je bil oblečen. Ko sva zlezla na breg, sva se sprijaznila. Z vrvmi in kavlji sva z vso težavo spravila ladjo na breg.

*Gajser Svitko, učenec Ire razr.
v Zavrču*

Pomlad prihaja
Na nebu solnček sije,
ogreva nam zemljo,
v deželo naselila
se pomlad skoraj bo.

Ob bregu čuj, pozvanja,
ti zvonček beli — cin.
Vijolica kraj njega
veselo se smehlja,
ker ve, da bo v deželo
pomlad nam že prišla.

Metulj se lahkokrili
trobentici smehlja,
k njej prišel je v goste,
ker stara znanca sta.

In v gozdu je lepo,
ker ptički pojejo.
Povsod je vse živo,
povsod je veselo,
saj pomlad že
roma v deželo.

*Korenjak Jakec, učenec V. razr.
narodne šole v Mozirju*

Dragi stric Matic! Pravkar sem rešil Tvojo velikonočno nalogo in ker je zunaj dež, imam še dovolj časa, da Ti

pišem o svojem življenju. Drugače sem zmerom zaposlen, zato se Ti tudi tako redkokdaj javnim. Doma sem na graščini Česnik, ki je last gospoda Urbanca. Zelo rad imam živali in zato imam zajčke, a naš gospod mi je dovolil, da se smem ukvarjati tudi z njegovim konjičkom, ki mu je ime »Yohnny«. Veš, ta konjiček je tako krasen, da ga vsak rad pogleda in občuduje, kadar ga jezdim. Tudi v Ljubljani ne najdeš lepšega. Sem tudi pri sokolskem naraščaju, ter kot tak si upam jezdit v najhujšem galopu. Zelo ponosen sem na to, da znam jezdit in to se imam zahvaliti našemu gospodu, ki me je naučil in me časih tudi za uho prijel, če nisem kaj prav naredil. Če želiš, dragi stric Matic, Ti prihodnjik pošljem sliko od »Yohnnyja«. Lepo Te pozdravlja

*Pilih Dušan, uč. IV. razr.
v Dobu pri Domžalah*

Dragi Dušan! Zmerom sem vesel, če najdem med Jutrovčki ljubitelja živali. Star sem že, dosti sveta sem že videl in mnogo, mnogo ljudi spoznal — zato imam živali tako rad. Nekoč je rekel moder mož: »Delj ko poznam ljudi — bolj spoštujem pse!« Ne vem, ali je imel ta mož prav, vendar moram priznati, da imam pse in konje še posebno rad. Prav vesel bom, če mi o priliki pošlješ sliko o Yohnnyju in če se kmalu spet kaj oglasiš. Srčno Te pozdravlja Tvoj

stric Matic.

Dragi stric Matic! Večkrat sem Ti že hotela pisati, a zmerom sem se zbalala, ker še ne znam dobro pisati. Zdaj hodim v prvi razred. Mamica mi je že večkrat povedala, da imaš hud revmatizem. Pridi se k nam v Ormož zdraviti, gotovo boš ozdravel! Srčno Te pozdravlja

*Marija Jurkovič, uč. I. razr.
v Ormožu*

Cerkniško jezero. Cerkniško jezero je presihajoče, radi tega čudapolno in svetovnoznano. Za njim stoji mogočni temnozeleni Javornik, na katerem je nesrečna meja prepletena z žico. Pred

leti je napravilo sokolsko društvo izlet čez cerkniško jezero na Otok.

Moji starši so mene prvič vzeli s seboj, da sem se peljal z velikim čolnom čez jezero do vasice Otok, kjer so lepe domače hišice, na hribčku pa stara cerkva sv. Primoža.

Ko smo se vozili čez zeleno jezero, sem videl prvič, kako krásna in velika je okolica cerkniškega jezera, kjer sem videl od blizu temnočrni Javornik, kjer je državna meja, gologlavo Slivnico, kjer so zajčki doma, Snežnik z belim klobukom, Križno goro z belo in visoko cerkvijo, sv. Miklavža cerkvico, Gorjenje Jezero, kjer je polno divjih rac, špičasto Stražišče, vas Sv. Vid, kjer je sv. Vida zvon, kartuzijanski grad na Loškem, Nanos, malo in veliko Karlovco, kjer se odteka cerkniško jezero, Cerknico, Grahovo, Martinjak in Žirovnico. Na jezeru sem videl ribiče, ki so lovili ščuke, šlajne in menke. Nabiral sem krásne jezerske cvetlice, trščo in bičevje, iz katerega sem delal račke in jih spuščal v jezero, da so plavale za nami. Ko smo prišli na Otok, smo se na vrtu odpočili, jedli siv in črni kruh, pili pa sladki malinovec in plesali kolo. Takoj nato smo tekli k cerkovniku ter ga prosili ključ od cerkvice sv. Primoža, v kateri smo si ogledali stare slike in oltarje, nato pa vsak po svoje zvonili na čast sv. Primožu, da bi nam dal mnogo malin, jagod, lešnikov, zdravja in srečno vožnjo čez jezero. Ko smo se vračali ob sončnem zatonu, sem jaz pridno nabiral bičevje, da bi si doma napravil plavuti za kopanje. Drugi odrasli so v čolnu glasno in veselo prepevali lepe narodne pesmi, kakor: »Hej Slovani«, »Gor čez Izaro«, »Kje dom je moj«, »Buči morje Adrijsko«, »Barčica po morju plava«, »Od Triglava do Balkana« in druge. Meni se je najbolj dopadla pesem »Hej Slovani« in sem prosil naj jo še zapoje — in ž njimi korajžno in veselo pel — tako da sem celo ponoči sanjal o tej pesmi.

Drugi dan zjutraj, ko sem se zbudil, sem tekkel hitro k oknu in gledal na jezero in vzbujal spomine kako lepa in pravljica je bila včeraj nedelja, — koliko veliko lepega sem videl in slišal — kako lepa je mladost. Res lepo je Cerkniško jezero in njega okolica, zato vabim vse učence in učenko, da

si ogledajo to zemeljsko čudo. In kadar boste prišli na Cerkniško jezero in pod hladni Javornik, zapojte glasno »Hej Slovani«.

Miloš Kravanja, dijak II. razr.
real. gimn. v Ljubljani

Dragi stric Matic! Ze dolgo časa ob nedeljah čitam »Mlado Jutro«. Sedaj se pa tudi jaz želim seznaniti s teboj, opisala ti bom, kako je pri nas spomladi. Kako je lepo pogledati prirodo. Vijolica dviga zaspano glavico, trobentica je prikukala iz zemlje, marjetica se lepo razvija po travnikih. Naša drobna roka bo segala po njih, da jih bomo lahko dali v vaze in jih imeli za šopke. Ptice selivke so se vrnile iz južnih krajev. Kako prijetno je poslušati ptice, ki tako lepo prepevajo. Metulčki lahkokrili se šopirijo po travnikih in letajo od cvetlice do cvetlice in srkajo sladki med. Kako bodo lepi sprehodi po travnikih in po gozdu. Vse se veseli lepe pomladi. Če pa ne verjameš, pa pridi sam pogledat v moj rojstni kraj Prevalje. Moraš odpisati, če boš prišel, da prihranim še nekaj pirhov. Prisrčno Te pozdravlja

Gretka Rifel, uč. V.a razr.
osnovne šole v Prevaljah

Naša črešnja. Saj boš najbrž to nalogo vrgel v tvoj košek za papir. Naša črešnja stoji ob vrtu pri mlaki. Sedaj, ko cvete, se mi zdi kakor bi bila vsa v snegu; res je lepa. Poleti, ko ima na sebi sad, pridejo iz vasi otroci in gremo vsi na črešnjo ter si sladkih črešenj prav pošteno privoščimo. Tudi ptice zobljejo dobri sad, ter imamo vsi dovolj. Vsi se že veselimo tistega časa, ko bo zorela črešnja. Samo bog daj, da ne bi bilo mraza.

Janežič Dušan v Župelevcih,
učenec III. razr. osnovne šole
v Stari vasi

